

PRE-DEPARTURE

STUDENTE NA MOBILNOST PRE-DEPARTURE ERASMUS+ INFO DAN ZA ODLAZNE UNSA STUDENTE NA MOBILNOST PRE-DEPARTURE ERASMUS+

INFO DAN ZA ODLAZNE UNSA STUDENTE NA MOBILNOST PRE-DEPARTURE

ERASMUS+ INFO DAN ZA ODLAZNE UNSA STUDENTE NA MOBILNOST PRE-

DANAS GOVORIMO O:

Šta je to Erasmus+ stipendija?

Šta vi dobijate kroz stipendiju, a koji su vaši troškovi?

Koje su vaše obaveze:

- šta moram uraditi prije odlaska?
- koje su moje obaveze u inostranstvu?
- šta treba uraditi prije povratka kući?
- koje su moje obaveze nakon povratka?

Savjeti za što bolju mobilnost!

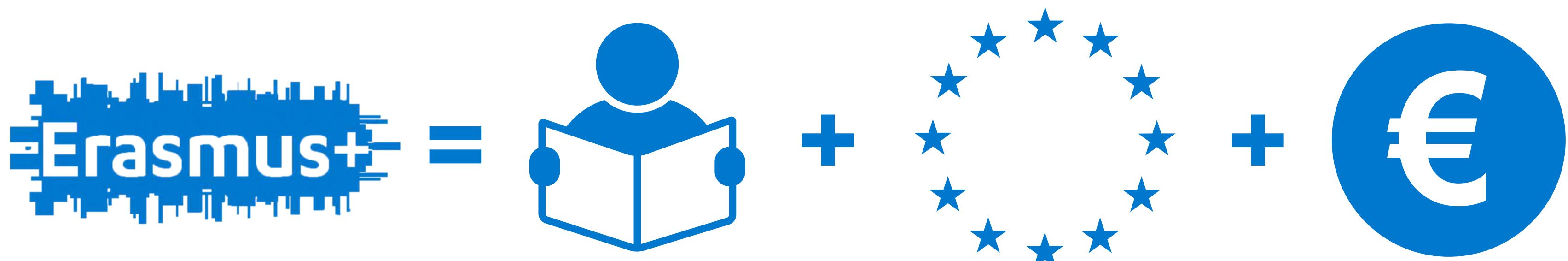
Vrijeme za vaša pitanja!

Šta je to Erasmus+ stipendija?

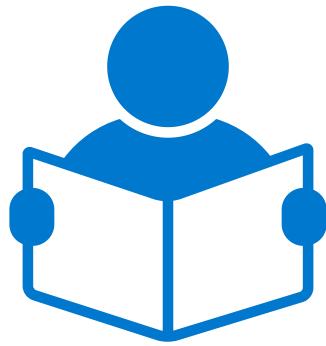

Šta je to Erasmus+ stipendija?

Šta je to Erasmus+ stipendija?

UNSA student | min 30 ECTS | Nominovan

Programske zemlje: zemlje članice EU (27) + Island + Lihtenštajn + Norveška + Sjeverna Makedonija + Srbija + Turska

Finansijska podrška: mjesecačna stipendija (800-900€) + putni troškovi (180-360€)

**Šta vi dobijate kroz stipendiju, a koji su
vaši troškovi?**

**Funded by the
European Union**

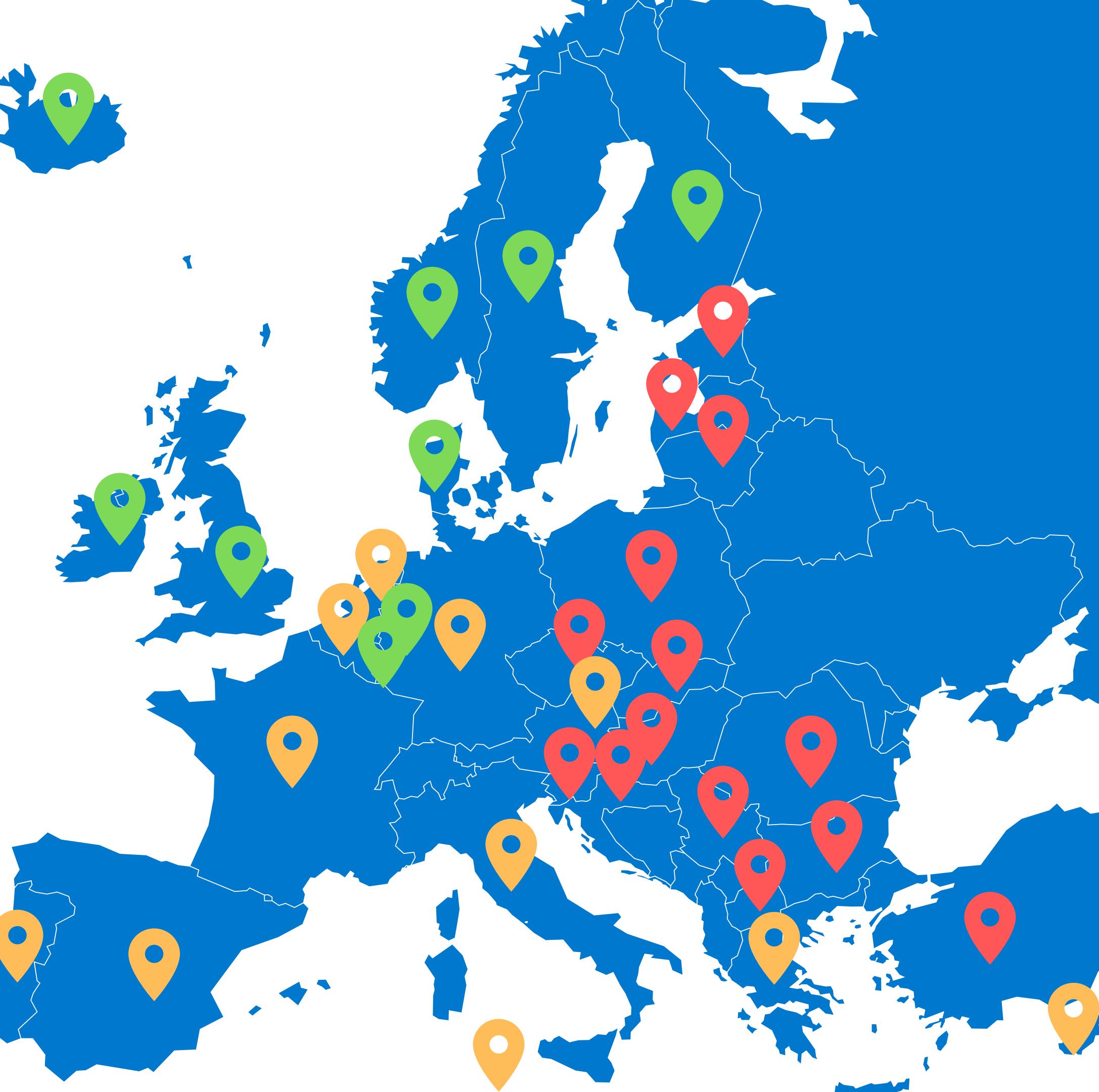

Mjesečni iznos

800€

850€

900€

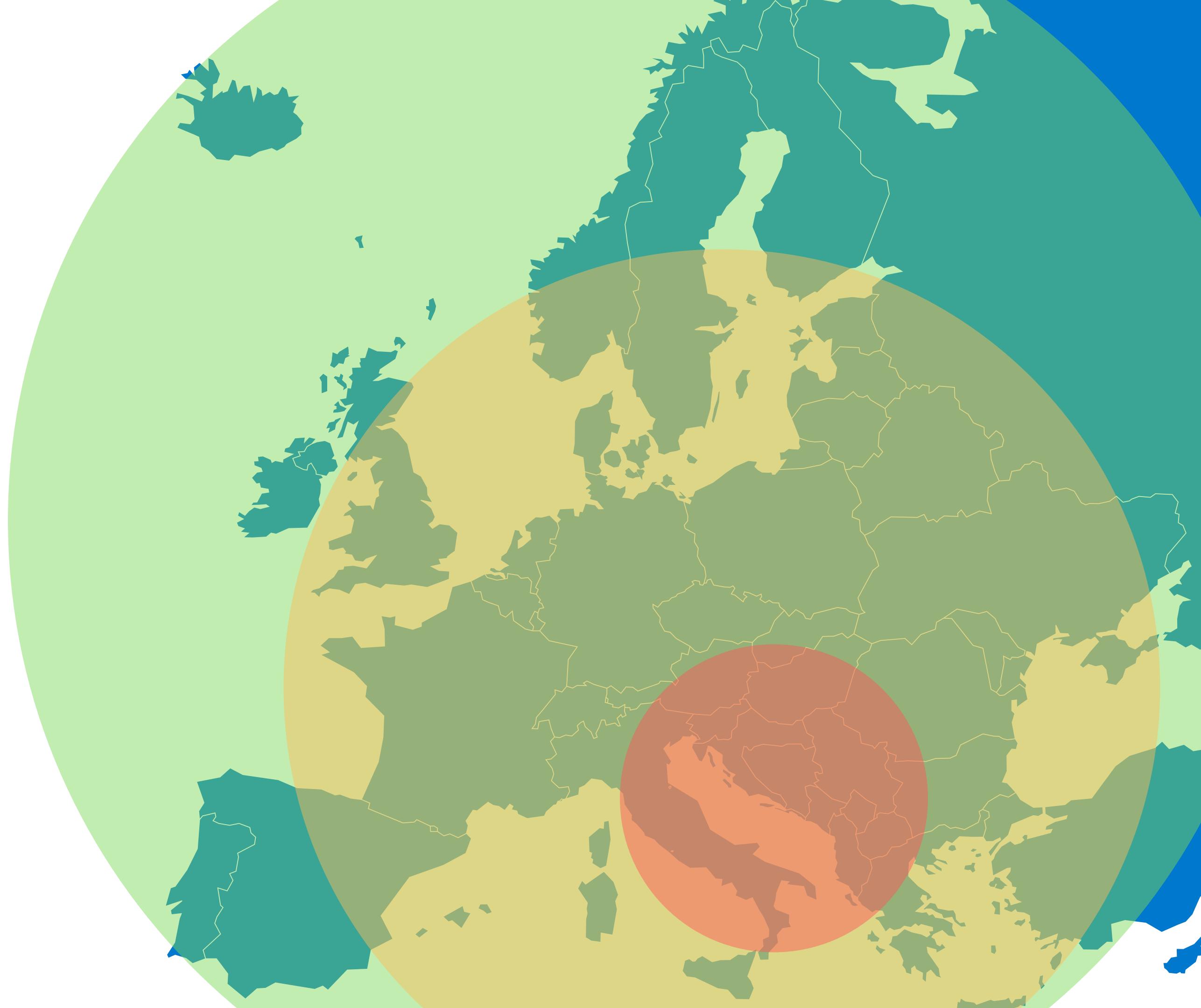

Putni troškovi

180€

275€

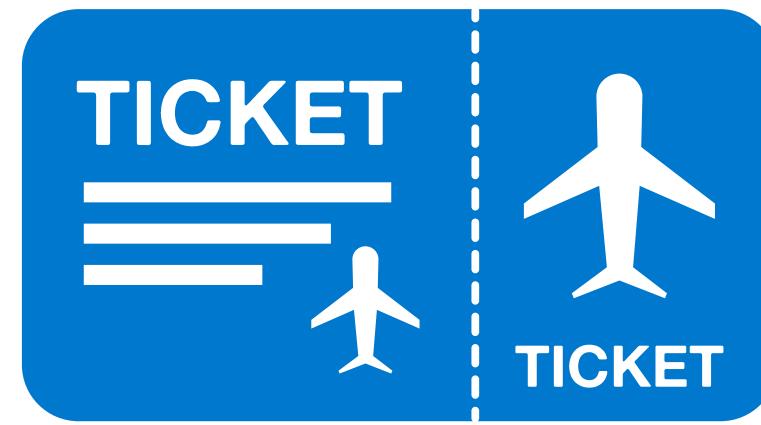
360€

Šta vi dobijate kroz stipendiju?

+

=

800 €

850 € x 4-5 mjeseci

900 €

180 €

275 €

360 €

4.180 € - 4.860 €

VIŠE NA: <https://international.unsa.ba/sta-ukljuce-erasmus-stipendija/>

Koji su vaši troškovi?

Osiguranje: nije uključeno u stipendiju i stipendista je dužan da se pobrine za te stavke u vlastitom aranžmanu

Viza: nije uključeno u stipendiju i troškove vize
stipendisti snose sami

VIŠE NA: <https://international.unsa.ba/sta-ukljucuje-erasmus-stipendija/>

Koje su vaše obaveze?

Definisati termine

Matična institucija
Univerzitet u Sarajevu

Institucija domaćin
Inostrana visokoobrazovna institucija
na kojoj ćete boraviti cijeli naredni
semestar

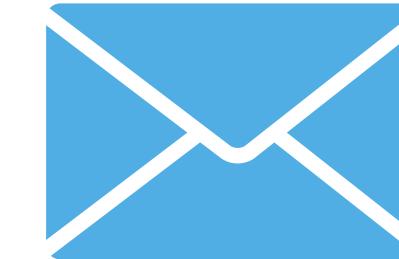

Koje su vaše obaveze prije odlaska?

- Provjerite da ste zaista dobitnik stipendije
- Prisustvujte informativnom danu sa Službom za međunarodnu saradnju

Koje su vaše obaveze prije odlaska?

- Provjerite da vam **email ispravno radi** (redovno provjeravajte **spam/junk** foldere).
- Email koji ste dobili od inostrane institucije **treba detaljno pročitati!**
- Sve **bitne informacije** o vaše odlasku, smještaju, nastavi i obavezama **su sadržane u tom emailu**. Ukoliko nisu, pošaljite im upit.
- **Kreirajte poseban folder u inboxu** za sve emailove o toj mobilnosti jer ćete se često vraćati na te informacije.

Koje su vaše obaveze prije odlaska?

- Provjerite **validnost svog pasoša** (pasoš mora važiti i nakon povratka sa mobilnosti);
- **Studentima sa bh. pasošem je potrebna viza** za studijski boravak u EU! Studenti koji posjeduju pasoš druge zemlje ga mogu koristiti s tim da trebaju provjeriti vizni režim za taj pasoš.
- Mnoge evropske zemlje **nemaju ambasade** u Sarajevu ili u BiH, te je potrebno ići u Zagreb, Beograd, Budimpeštu ili Beč za određene vize.
- Provjerite gdje se nalazi ambasada vaše zemlje domaćina:

http://www.mvp.gov.ba/ambasade_konzulati_misije/ambasade_u_bih/

Koje su vaše obaveze prije odlaska?

- Sa bh. pasošem možete turistički putovati širom EU (Schengen zemlje) i nije vam potrebna viza. IPAK, boravak u zemlji u kojoj studirate je duži od 3 mjeseca, te je potrebno da regulišete vizu te zemlje.
- Čim dobijete potvrdu da ste dobili stipendiju, kontaktirajte ambasadu zemlje u koju idete kako bi se informisali o proceduri (koje dokumente trebate pripremiti, dokad se trebate prijaviti, kada zakazati sastanak, itd.)
- Ambasade najčešće traže dokaz da idete na Erasmus+ stipendiju te da imate obezbijedene finansije tokom vašeg boravka – **OVU POTVRDU DOBIJATE OD INOSTRANE INSTITUCIJE (DOMAĆINA)!**
- Uvijek čuvajte sve emailove i poruke u vezi sa vizom, jer nikad ne znate kada vam nešto može zatrebat!

Koje su vaše obaveze prije odlaska?

- Provjerite vaše **opcije putovanja do krajnje destinacije** (avion, bus, voz, brod).
- Najčešće vi kupujete karte (avio, bus, voz) te vam se to **refundira** kroz prikazane putne troškove. **Ne kupujte ništa dok ne dobijete zeleno svjetlo od institucije domaćina da možete.**
- Nije loše uzeti opciju sa **refundiranjem** do određenog datuma u slučaju otkazivanja!
- Istražite „**putanju**“ i način prevoza od aerodroma/stanice do vašeg smještaja (privremenog ili stalnog)!

Koje su vaše obaveze prije odlaska?

- **Troškove smještaja plaćate sami** – oni se podrazumijevaju u onoj mjesечноj stipendiji koja vam pripada.
- Potrebno je naći smještaj gdje ćete boraviti u zemlji u kojoj ćete studirati. Možete to uraditi iz Sarajeva i doći na „**pripremljeno**“ ili doći u **privremeni** smještaj u hostelu/hotelu pa na licu mjesta tražiti smještaj.
- Institucija domaćin može ponuditi i **studentske domove** kao opciju smještaja koji mogu biti znatno jefitniji od privatnog smještaja. Kontaktirajte ured ili studentske organizacije kako bi vam dali potrebne informacije o smještaju (npr. potražite na Facebooku **ESN grupe** grada u koji idete, učlanite se u grupu i postavljajte pitanja).
- Još jedna opcija za smještaj **www.erasmusu.com** - oficijelni Erasmus pretraživač za smještaj širom Evrope

Koje su vaše obaveze prije odlaska?

- S obzirom da niste jedini studenti iz Sarajeva, Bosne i Hercegovine, kao i iz regionala koji idu na razmjenu, vrlo često nam kažete **da ste upoznali mnoge studente iz istog grada, zemlje ili regionala.**
- Na osnovu vaših informacija i iskazane potrebe, kreirana je **posebna Facebook grupa** za upoznavanje sa studentima iz zemlje i regionala.
- Pridružite se grupi i upoznajte osobe koje će vam možda biti blizu i koje vam možda mogu pomoći u mnogim informacijama o organizaciji puta, smještaja i studiranja.

Koje su vaše obaveze prije odlaska?

- **Pripremite osiguranje** – morate biti osigurani tokom svog boravka u inostranstvu, od prvog do zadnjeg dana boravka. Ukoliko inostrana institucija domaćin nije ponudio osiguranje (što je rijetkost) najbolje je da uzmete osiguranje u Sarajevu za zemlju u koju idete.
- Pripremite svu **potrebnu dokumentaciju** – dokumenti, sporazumi, ugovor o učenju, sa potpisima, sve čuvajte jer mogu vam tražiti originale.
- Provjerite sa **Zavodom za zdravstvenu zaštitu** mogućnost dobijanja potvrde o osiguranju UKOLIKO postoji sporazum između BiH i zemlje u koju idete.

Koje su vaše obaveze prije odlaska?

- **Pripremite dovoljno budžeta za početak!**
- **Dobijanje stipendije je malo duži administracijski proces** koji traži više vremena da se isplati (može potrajati 2-3 sedmice). Na početku ćete moći imati troškove koji će tražiti da budu pokriveni odmah/unaprijed (npr. najčeće je to smještaj, prevoz po gradu, hrana i piće, ...) te je potrebno pripremiti sumu koja će moći pokriti te iznose.
- Vi ne plaćate školarinu, ali **manji iznosi** za registraciju za ispit, članstvo u biblioteci i ostale studentske aktivnosti mogu biti traženi od vas da platite.
- **Stipendija treba da bude isplaćena na račun u zemlji domaćinu!**

Došli ste na ERASMUS destinaciju. Šta sada?

Koje su vaše obaveze u inostranstvu?

- **Javite se svojima da ste sretno stigli i smjestili se!**
- **Pošaljite email Erasmus+ koordinatorima** na instituciji domaćinu da ste stigli i dogovorite termin za susret sa njima.
- **Predajte putne karte** (boarding passes, bus ili vozne karte),
- **Predajte tražene dokumente** (ugovor o učenju, kopija pasoša).
- Ukoliko je potrebno, **započnite odmah izmjene u ugovoru o učenju!**
- **Prisustvujte Danu dobrodošlice/Orijentacionom programu** na instituciji domaćinu!

Koje su vaše obaveze u inostranstvu?

- **Otvorite račun u EU banci** preko koje će vam ići isplata stipendije!
- Da biste mogli otvoriti račun u banci u zemlji domaćinu, neke banke traže da imate **lokalni broj telefona**. Neka vam jedan od prioriteta bude da nabavite EU mobilnu SIM karticu.
- Ne zaboravite da je **roaming** ukinut na području zemalja članica Evropske unije, no ne uključuje bh. brojeve!

Koje su vaše obaveze u inostranstvu?

- Ne možete donositi odluke o ne izlasku na ispit ili povratku kući bez konsultacija sa institucijom domaćinom i matičnom institucijom.
- U slučaju poteškoća sa predmetnim profesorom, nemogućnosti praćenja nastave, nemogućnosti izlaska na ispit i ostale poteškoće koje se mogu javiti, konsultujte se sa Uredom za međunarodnu saradnju na instituciji na kojoj boravite - oni će vam pomoći!
- Svako ne poštivanje pravila Erasmus+ programa, odnosno ne ispunjavanja aktivnosti zbog kojih ste tu i zbog kojih vam je plaćeno može dovesti do potraživanja odnosno vraćanja finansijskih sredstava koje ste primili.

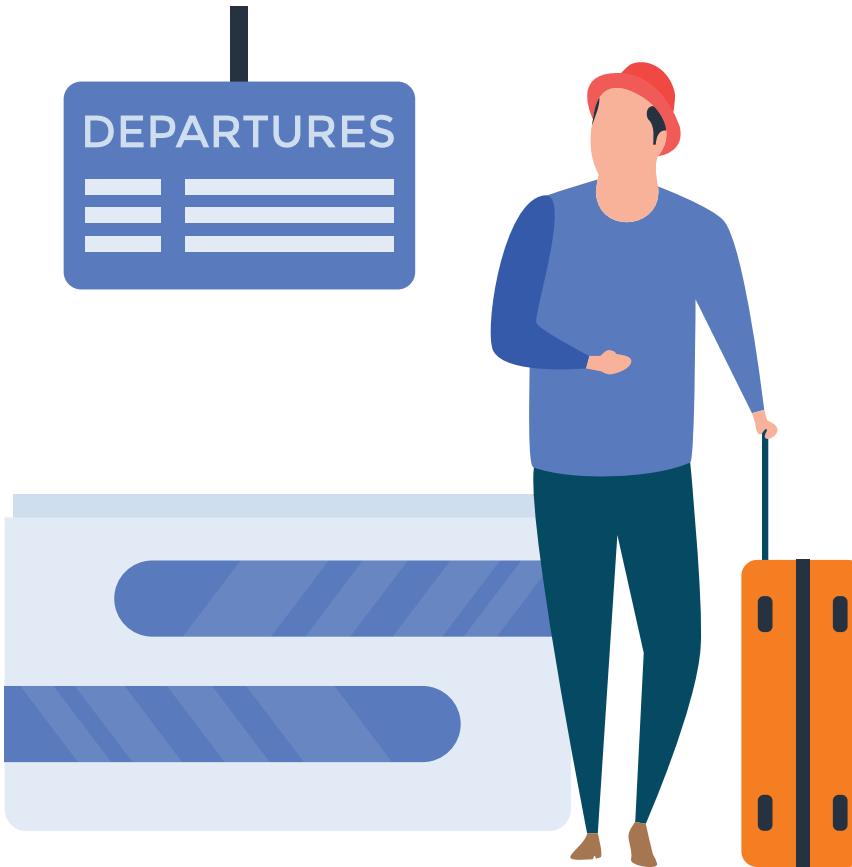

Koje su vaše obaveze u inostranstvu?

- **Potrebno je da boravite na instituciji domaćinu u toku mobilnosti!**
- **Potrebno je da izvršavate obaveze u skladu sa ugovorom u učenju (nastava, ispiti).** Sve izmjene u toku mobilnosti koje se tiču nastave morate prethodno dogovoriti i odobriti sa matičnom institucijom (prodekanom) i institucijom domaćinom (koordinatorom).
- **Potrebno je biti u kontaktu sa akademskim koordinatorima na matičnom univerzitetu!**
- **Družite se, idite na predavanja, ali i uživajte u mobilnosti** – učestvujte u aktivnostima koje organiziraju studentske asocijacije, putujte, koristite prednost jeftinih karata.

**Vrijeme je da se pakujete i krenete kući. Šta
sada?**

Koje su vaše obaveze prije povratka kući?

- Veoma je bitno da ste sve svoje obaveze (ispite) završili prije oficijelnog kraja mobilnosti!
- Prije odlaska sa institucije *domaćina* potrebno je da se javite uredu za međunarodnu saradnju te institucije (*domaćina*)!
- Ispunjen izvještaj (final report) predati uredu za međunarodnu saradnju ili uraditi online (zavisno kako vam budu tražili)!
- Studenti: preuzeti **prepis ocjena – ključan dokument** na osnovu kojeg će se vršiti priznavanje ostvarenih rezultata na matičnom univerzitetu.

Vratili ste se kući i na UNSA. Šta sada?

Koje su vaše obaveze nakon mobilnosti?

- Potrebno je:
  - javiti se odgovornom prodekanu da ste došli;
  - nastaviti svoj studij u skladu sa pravilima i programom kojeg ste upisali;
  - pokrenuti proceduru priznavanja ostvarenih rezultata (na osnovu donesenog prepisa ocjena/izvještaja). Ukoliko će prepis biti poslan emailom/poštom, sačekajte da dobijete, pa onda pokrenite.
- Procedura priznavanja je obavezna jer je to finalna obaveza prema Erasmus+ programu. **U slučaju da procedura nije pokrenuta Erasmus+ koordinatori sa univerziteta na kojem ste boravili mogu tražiti povrat stipendije.**

Koje su vaše obaveze nakon mobilnosti?

- Procedura se pokreće na način da **predate zahtjev zajedno sa prepisom ocjena** prema odgovornom prodekanu ili studentskoj službi (zavisno kako je regulisano na svakoj članici).
- Rezultati priznavanja mogu biti u obliku:
  - **odluke** u kojoj se jasno vidi priznavanje i procedura;
  - **potписаног документа** od strane odgovornog prodekana (**After mobility**);
  - svakako uneseni u **dodatak diplomi** (posebna kategorija o međunarodnoj mobilnosti).
- Od inostrane institucije ćete dobiti online upitnik kojeg je **OBAVEZNO** ispuniti!

Koje su vaše obaveze nakon mobilnosti?

- Nastavite Erasmus avaturu i nakon povratka sa mobilnosti: pridružite se lokalnim, nacionalnim ili regionalnim asocijacijama studenata i osoblja koji okupljaju Erasmusovce!

<https://www.esn.org/>

<https://www.western-balkans-alumni.eu/>

**I još par savjeta za što bolju
mobilnost**

Ponesite zastavu svoje zemlje

Naučite napraviti barem jedno
domaće (tradicionalno) jelo

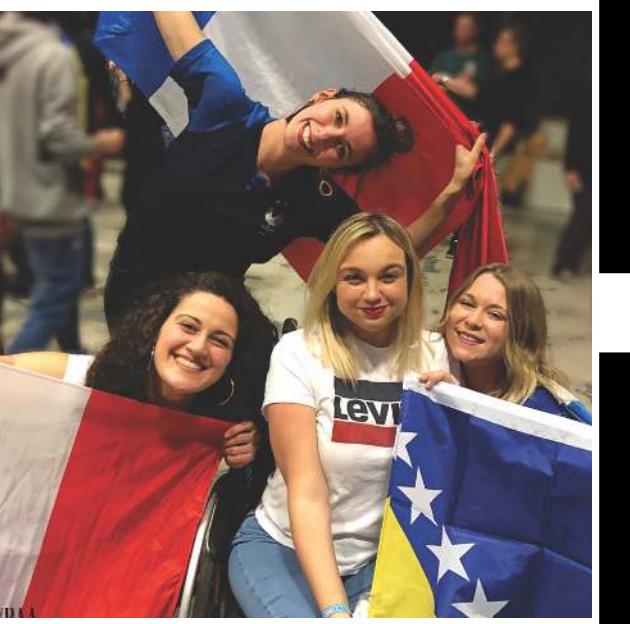
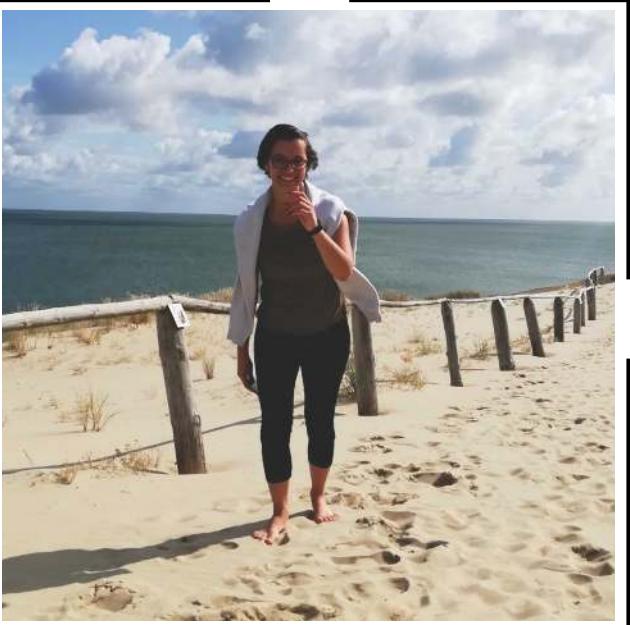
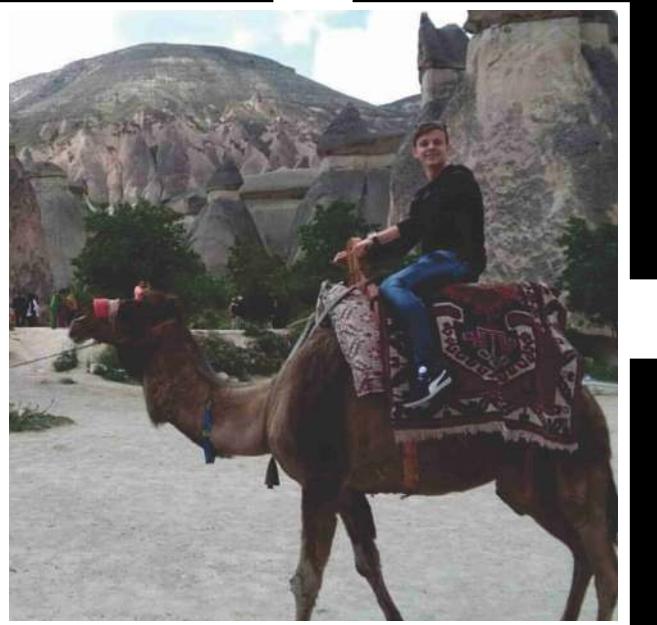
Educirajte se i kulturno uzdižite

Putujte

Predstavljate UNSA

<https://international.unsa.ba/eng/>

**VAŠA
SLIKA**

Linkovi za dodatne informacije:

Više o Erasmus+ programu: <https://international.unsa.ba/mobilnost/>

Šta uključuje Erasmus+ stipendija: <https://international.unsa.ba/sta-ukljuce-erasmus-stipendija/>

Iskustva sa Erasmus+ mobilnosti: <https://international.unsa.ba/iskustva-sa-mobilnosti/>

Informacije o UNSA na engleskom jeziku: <https://international.unsa.ba/eng/>

Facebook grupa za sve odlazne studente: [UNSA outgoing](#)

Facebook | Instagram | YouTube > [iro.unsa](#)

**Imate pitanja?
Sada je vaša prilika!**